

Slovensko očami našich žiakov

<i>Tematický celok / Téma</i>	<i>ISCED / Odporúčaný ročník</i>
<p>Slovensko</p> <p>Vybrané lokality SR, miestna krajina</p> <p>Komplexná geografická charakteristika miestnej oblasti. (možnosť využitia aj pri príprave na maturitu).</p>	<p>ISCED 2 / 8. ročník, resp. ISCED 3/ 3. ročník</p> <p>Realizovať ako dlhodobý projekt, aj celoročný projekt</p> <p>Časovo náročnejšia metodika-projekt.</p> <p>Minimálne 1 vyučovacia hodina na zadanie projektu a ďalšia vyučovacia hodina na prezentovanie výsledkov.</p> <p>Možnosť riešenia aj v rámci geografického krúžku.</p>
Ciele	
Žiakom osvojované vedomosti a zručnosti	Žiakom rozvíjané spôsobilosti
<ul style="list-style-type: none"> Práca s informáciami, ich spracovanie a prezentácia. Vedieť vybrať podstatné informácie, natočiť video, realizovať rovesnícke učenie. Dôkladné oboznámenie sa s geografiou miestnej krajiny. 	<ul style="list-style-type: none"> Formulovať myšlienky a argumentovať. Vyhľadávať a spracovávať informácie. Zaznamenávať výsledky. Práca s IT technológiami. Realizovať terénny prieskum – spolupráca s rovesníkmi, miestnymi obyvateľmi atď. Tímová spolupráca, zadelenie úloh v rámci skupinovej práce.
Požiadavky na vstupné vedomosti a zručnosti	
<ul style="list-style-type: none"> Vedieť charakterizovať danú lokalitu z fyzicko-geografického ako aj humánno-geografického hľadiska. <p>Vedieť kriticky myslieť, pracovať s vybranými IT technológiami.</p> <p>Vedieť zaznamenať do mapy regiónu pomocou piktogramov alebo fotografií vybrané FG a HG charakteristiky.</p>	
Riešený didaktický problém	
<p>Žiaci majú odprezentovať svoju miestnu krajinu, miestny región, zvyky a tradície. Získavať informácie od miestnych obyvateľov, pozorovaním v prírode – prírodné krásy, v rámci života miestnej komunity – terénny prieskum, rozhovory s vybranými osobnosťami atď.</p> <p>Rovesnícke učenie.</p>	
Dominantné vyučovacie metódy a formy	Príprava učiteľa a pomôcky
<ul style="list-style-type: none"> nasmerované bádanie aktivizujúce metódy skupinová forma (4 – 5 žiaci) diskusia SWOT analýza 	<ul style="list-style-type: none"> tablety, smartfóny, počítače atlas SR, učebnice, turistické mapy prípravené zadania a pracovné listy/záznamové hárky
Diagnostika splnenia vzdelávacích cieľov	

- riadená diskusia a rozhovor
- Žiaci splnia cieľ práce, ak odprezentujú svoje zistenia ostatným žiakom.

Autor: Henrieta Mázorová

Úvod

Metodika je určená žiakom 8. ročníka ZŠ, resp. kvarty osemročného gymnázia, ale dá sa aplikovať aj pre 3. ročník stredných škôl.

Učebná činnosť žiakov je založená na ich samostatnej práci, práci s vybranými aplikáciami, mapovými podkladmi, textom, fotografiami, obrázkami, štatistickým materiálom apod. V rámci metodiky sa často využívajú aj medzipredmetové vzťahy, slovenský jazyk a literatúra, dejepis, výtvarná a hudobná výchova.

V súčasnosti kedy majú žiaci k dispozícii moderné technológie, je vhodné ich zmysluplne začleniť aj do vyučovacieho procesu. Žiaci veľmi radi natáčajú a strihajú videá, fotia, píšú blogy atď. a je žiaduce tento ich potenciál vhodne využiť aj pri prezentácii poznatkov o Slovensku.

Cieľom metodiky je rovesnícke učenie, žiaci si vopred naštudujú problematiku, pripraví prezentácie, videá, fotografie a ďalšie materiály, ktoré odprezentujú ostatným žiakom. Ideálne by bolo, ak by sa prezentácie žiackych projektov realizovali online počas videokonferencií (napríklad aj prostredníctvom skype a iných aplikácií). Alternatívne sa dajú žiacke práce prezentovať aj v rámci jednej triedy, prípadne na osemročných gymnáziách navzájom v rámci ročníkov, ktoré preberajú učivo o Slovensku.

Riešené témy:

Ako vidím Slovensko. Ako ho vnímam, čo pre mňa znamená. Slovensko očami žiakov vybranej školy.

Prírodné krásy v okolí školy, obce, mesta a okolia, vybraného geomorfologického celku atď.

Spracovanie štatistických informácií: demografické údaje o počte obyvateľov, natality, mortality, mechanický pohyb, sledovať návštevnosť športových podujatí, kultúrnych, divadlo, koncerty apod.

Zvyky a tradície, folklórne slávnosti.

Cestovný ruch na Slovensku. Letná, zimná turistika. Jaskyne Slovenska.

Hlavný zámer uvedenej metodiky je pokúsiť sa každý rok o prezentáciu miestneho regiónu, aspoň raz za rok sa dohodnú školy so školou z iného regiónu, okresu, kraja atď., aby si žiaci odprezentovali svoj región – cez videokonferenciu, prípadne skype a inú technológiu.

Prípadne na konci školského roka môže škola pripraviť pre žiakov TEDx konferencie o Slovensku, kde by niektorí žiaci odprezentovali, svoje zážitky, videá a zistenia o Slovensku, ktoré vytvorili počas celého školského roka.

Každý žiak sa môže prejaviť (odprezentovať) v čom je dobrý, môže prepojiť poznatky z viacerých predmetov, zapojiť šport, hudbu, hobby, nadanie do svojej prezentácie.

PRIEBEH VÝUČBY

EVOKÁCIA (cca 10 min.)

Ako silná motivácia pre žiakov by mal byť fakt, že ich práce sa budú prezentovať pre ostatných žiakov.

UVEDOMENIE SI VÝZNAMU:

Postupne charakterizujeme jednotlivé aktivity. Je na učiteľovi, ktoré z navrhovaných aktivít si vyberie realizovať podľa aktuálnych podmienok vo vybranej škole.

Podľa počtu žiakov v triede ich môžeme rozdeliť do skupín po 4 žiakov. V každej skupine budú identické role jednotlivých žiakov. Niektorí budú zodpovední za zber údajov, druhí za ich spracovanie, ďalší za prezentáciu a správnosť zdieľaných informácií.

Navrhované aktivity pre žiakov:

Aktivita 1. Tvorba videa, prezentácii na danú tému: Slovensko očami našich žiakov.

Aktivita 2. Tvorba komiksov Aktivita

3. Článok do médií.

Aktivita 4. Interview, prípadne dotazníkový prieskum.

Aktivita 1. Tvorba videa, prezentácií na danú tému: Slovensko očami našich žiakov.

Túto aktivitu môžeme zadať žiakom rôznymi spôsobmi. Buď ako celoročnú úlohu počas ktorej majú natočiť video o Slovensko.

Video môže byť zamerané celkovo na Slovensko, alebo na jednotlivé regióny.

Ak by sa nám podarilo zrealizovať videokonferenciu s vybranou školou, tak by mohli napr. žiaci z Ba predstaviť Bratislavu, život v Bratislave žiakom z Košíc a naopak. Tematicky sa dá aktivita rôzne meniť, žiaci môžu predstaviť svoj región, zvyky a tradície atď.

Žiaci sa pri tvorbe videa môžu zamerať aj na významné osobnosti vo svojom regióne, natočiť s nimi interview, spolupracovať s učiteľmi etickej výchovy, environmentálnej výchovy. V rámci projektu mladí reportéri sa naši žiaci výborne umiestňujú aj na medzinárodných súťažiach, natáčajú úspešné videá, pomáhajú informovať širokú verejnosť o problémoch životného prostredia. Viac informácií o tomto projekte je na stránke: <http://www.mladireporteri.sk/>.

Aktivita 2. Tvorba komiksov.

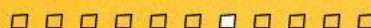
Žiaci by sa rozdelili do skupín po 4 až piatich žiakov. A každá skupina by mala za úlohu vytvoriť komiks na tému: Ako vnímam Slovensko Ja. Slovensko očami žiakov.

Na tvorbu komiksov môžu využiť online prostredia na tvorbu komiksov.

Napríklad stránku: <https://www.pixton.com/sk/>

Najlepší spôsob na svete ako
TVORIŤ KOMIKSY

Výhoda tejto aplikácie v porovnaní s inými podobnými stránkami spočíva v tom, že ponúka používateľské prostredie v slovenskom jazyku. Stránka vyžaduje registráciu (užívateľské meno, heslo a e-mailovú adresu). Po registrácii Pixton umožní prístup k sade postavičiek, objektov, možnosti výberu políčok, pozadí, bublín, pričom ponúka i možnosť ďalšej úpravy objektov. Obrázky umiestnené v jednotlivých políčkach môžu byť presúvané, upravované, dajú sa otáčať, preniesť do popredia, či zmazať. Výsledný komiks možno žiaci vytlačiť, alebo poslať e-mailom.

Na aktivitu by sme nechali žiakom cca 25 minút. Zvyšných 15 minút by pred celou triedou každá skupina prezentovala svoj komiks. Na záver by sme zhrnuli ako vnímajú Slovensko naši žiaci. Na čo dávali dôraz pri svojej prezentácii, čo je pre nich dôležité apod. Na ďalšej hodine by sme sa mali venovať ich vnímaniu, diskutovať o ich názoroch atď.

Pri tejto aktivite je aj možnosť spolupracovať s učiteľom informatiky a komiks na túto tému by žiaci mohli vytvoriť aj v rámci informatiky.

Aktivita 3. Článok do médií.

Aktivita 4. Interview, prípadne dotazníkový prieskum.

Tieto dve aktivity sa dajú spojiť, resp. pri tretej aktivite čerpať informácie zo zistení v aktivite č. 4.

Pri realizácii týchto aktivít sa môžeme zamerať na zistenia, v ktorých častiach Slovenska by chceli žiť a prečo. Či žiaci uprednostňujú vidiecky spôsob života, alebo skôr život v meste.

Myslíme si, že pre učiteľa geografie je prínosné, ak získa názory žiakov na Slovensko, na život na Slovensku.

Jedna z ďalších aktivít by mohla byť zameraná na tému: „V ktorej krajine by chceli žiť a prečo?“ Po zistení týchto faktov môžeme zadať úlohu žiakom porovnať tieto dve krajiny.

Celkovo je v dnešnej dobe žiadúce zaujímať sa viac o pocity a postoje žiakov k preberanému učivu, k Slovensku, k aktuálnemu daniu vo svojom okolí apod. Zaujímať sa o hodnoty žiakov, vedieť čo je pre nich dôležité.

Niektoré z aktivít sa dajú vhodne prepojiť. Žiaci môže najskôr vytvoriť komiksy, aj na základe postrehov z nich môžu žiaci v triede uskutočniť interview na tému „Ako vnímajú SR“ žiaci ich triedy, čo považujú za pozitívne na živote na Slovensku, čo nie apod. A potom na základe týchto zistení by mali napísať článok do školského časopisu, v ktorom by zhrnuli svoje doterajšie zistenia.

REFLEXIA (cca 10 min.):

Najužitočnejšia spätná väzba by bola, ak by sa reálne podarilo zrealizovať rovesnícke učenie, kedy by žiaci z vybraného regiónu odprezentovali svoj región ostatným žiakom. Pri tomto spôsobe vyučovania, keď sú žiaci aktívne zapojení, vyhľadávajú a spracovávajú dané informácie si dané učivo lepšie a dlhodobejšie zapamätajú, čo je však ešte prínosnejšie, pri realizácii mnohých aktivít získajú potrebné zručnosti do reálneho života. V práci v skupine sa naučia spolupracovať, zdeliť si úlohy, dodržiavať time manažment atď.

POSTREHY A ZISTENIA Z VÝUČBY

Keďže je to časovo náročnejšia metodika (projekt) na realizáciu, je tu možnosť venovať sa jednu vyučovaciu hodinu, najlepšie na začiatku školského roka, zadaniu projektu a ku koncu šk. roka sa venovať vyhodnoteniu, žiackym projektom a ich diskusii k jednotlivým prezentáciám a zisteným skutočnostiam. Žiaci sa naučia pracovať s rôznymi zdrojmi informácií, uskutočňujú aj terénny výskum, naučia sa kriticky myslieť a vyhodnocovať jednotlivé informácie.

Metodika je flexibilná, každý učiteľ si má možnosť vybrať realizovať napríklad len časť y navrhovaných možností, komiks je taktiež na báze dobrovoľnosti a sú možné mnohé ďalšie alternatívy.

ALTERNATÍVY METODIKY

Dalo by sa to realizovať aj prostredníctvom SWOT analýzy daného územia, rôznych ďalších návrhov, žiaci by uviedla vízie rozvoja daného regiónu apod.